

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

8 בנובמבר 2017

740

י"ט בחשוון התשע"ח

עמוד

28	הצעת חוק שירותי הסעד (תיקון מס' 8) (הרחבת ההגדרה "נוקק" וסיוע במיצועי זכויות), התשע"ח-2017
30	הצעת חוק העיסוק באופטומטריה (תיקון מס' 3) (מסירת תוצאות בדיקת ראייה ומרשם), התשע"ח-2017

**הצעת חוק שירותי הסעד (תיקון מס' 8) (הרחבת ההגדרה "נוקק" וסיוע במיצועי זכויות),
התשע"ח-2017***

1. החלפת מונח
1. בחוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958¹ (להלן - החוק העיקרי), בכל מקום -
- (1) במקום "לשכת סעד" יבוא "מחלקה לשירותים חברתיים";
- (2) במקום "לשכות סעד" יבוא "מחלקות לשירותים חברתיים";
- (3) במקום "הלשכה" יבוא "המחלקה";
- (4) במקום "שהלשכה" יבוא "שהמחלקה לשירותים חברתיים";
- (5) במקום "לשכת הסעד" יבוא "המחלקה לשירותים חברתיים";
- (6) במקום "לשכות הסעד" יבוא "המחלקות לשירותים חברתיים".
2. בסיפוף 1 לחוק העיקרי, בהגדרה "נוקק", אחרי "או הגופני" יבוא "עוני".
3. אחרי סיפוף 2 לחוק העיקרי יבוא:
- א. "סיוע במיצועי זכויות
- ב. (א) מחלקה לשירותים חברתיים תסייע לנוקק למצות את זכויותיו לפי כל דין, בין היתר בתחומי הרווחה, הבריאות, החינוך, התעסוקה והדיוור, והכול בהתאם לתכנית הטיפול שקבע עובד סוציאלי לנוקק.
- ב. סיוע במיצועי זכויות כאמור בסיפוף קטן (א) יכול שיכלול מתן מידע לנוקק על זכויותיו וליווי במיצועיו, ובכלל זה מעקב אחר מיצועי הזכויות, והכול בהתאם לכללים שקבע שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים.
- ג. סיוע במיצועי זכויות כאמור בסיפוף זה יינתן במסגרת מקורות המימון העומדים לרשות המחלקה לשירותים חברתיים".
4. בפקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פטורין), 1938², בסיפוף ג(ה)(6), במקום "בלשכות הסעד" יבוא "במחלקות לשירותים חברתיים".
5. בחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954³, בסיפוף 7(ג), במקום "לשכת הסעד" יבוא "המחלקה לשירותים חברתיים", ובמקום "לשכת סעד" יבוא "מחלקה לשירותים חברתיים".

ד ב ר י ה ס ב ר

ברשות מקומית גם למי שזוקק לסעד מחמת עוני. יצוין כי בתקנות שירותי הסעד (מבחני נוקקות), התש"ל-1970, נקבעו עילות נוקקות נוספות, ובהן נוקקות מחמת מחסור, כלומר של מי שאינו מסוגל להשתכר כדי מחייתו או מחיית התלויים בו. מאחר שעילה זו אינה כוללת בהכרח נוקקות מחמת עוני, מוצע כאמור להוסיפה להגדרה שבחוק (סיפוף 2).

מוצע לתקן את חוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958 (להלן - החוק), ברוח המלצות דוח הוועדה למלחמה בעוני בישראל על סוגיית העוני בישראל והדרכים להתמודדות עמה, שהוגשו לשר הרווחה והשירותים החברתיים ביולי 2014, כמפורט להלן:

1. מוצע להרחיב את ההגדרה "נוקק" שבסיפוף 1 לחוק לעניין קבלת סעד וטיפול ממחלקה לשירותים חברתיים

* הצעות חוק מס' פ/20/309 (מספר פנימי: 562858), פ/20/1636 (מספר פנימי: 564973) ו-פ/20/2277 (מספר פנימי: 568733); הועברו לוועדה ביום י"ד בתמוז התשע"ז (20 ביולי 2016).

¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 103; התשע"ב, עמ' 220.

² ע"ר 1938, תוס' 1, עמ' (ע) 27, (א) 31; ס"ח התשע"ז, עמ' 516.

³ ס"ח התשי"ד, עמ' 154; התשע"ו, עמ' 1008.

6. בחוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960⁴, בסעיף 1, בהגדרה "רשות סעד", במקום "לשכת סעד" יבוא "מחלקה לשירותים חברתיים".
7. בחוק פיצויי פטורים, התשכ"ג-1963⁵, בסעיף 7א, בכל מקום, במקום "לשכת סעד" יבוא "מחלקה לשירותים חברתיים".
8. בחוק הסיוע המשפטי, התשל"ב-1972⁶, בסעיף 3(ד), במקום "לשכת הסעד" יבוא "המחלקה לשירותים חברתיים".
9. בחוק הספנות (ימאים), התשל"ג-1973⁷, בסעיף 1(1), במקום "לשכת הסעד המקומית" יבוא "המחלקה לשירותים חברתיים של הרשות המקומית".
10. בחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980⁸, בכל מקום, במקום "לשכת הסעד" יבוא "המחלקה לשירותים חברתיים", ובמקום "לשכת סעד" יבוא "מחלקה לשירותים חברתיים".
11. בחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991⁹, בסעיף 11א(א), בהגדרה "מחלקה לשירותים חברתיים", המילים "לשכת סעד" - יימחקו.
12. בחוק סיוע למשפחות שבראשן הורה עצמאי, התשנ"ב-1992¹⁰, בסעיף 1, בכל מקום, במקום "לשכת הסעד" יבוא "המחלקה לשירותים חברתיים".
13. בחוק שירותי רווחה (מענק הסתגלות לנשים ששהו במקלט לנשים מוכות), התשע"ג-2012¹¹, בכל מקום, במקום "לשכת סעד" יבוא "מחלקה לשירותים חברתיים", ובמקום "לשכת הסעד" יבוא "המחלקה לשירותים חברתיים".

ד ב ר י ה ס ב ר

החברתיים. מוצע להבהיר כי הסיוע האמור יינתן במסגרת מקורות המימון העומדים לרשות המחלקה לשירותים חברתיים (סעיף 3).

עוד מוצע להחליף בחוק ובחוקים נוספים את המונח "לשכת סעד" במונח "מחלקה לשירותים חברתיים", נוכח התפיסה שלפיה לשכות סעד נועדו לתת שירותים חברתיים ולא סעד.

2. כדי להעלות את שיעור מיצוי הזכויות בקרב נזקקים, מוצע לקבוע כי מחלקה לשירותים חברתיים תסייע לנזקקים למצות את זכויותיהם לפי כל דין, בין היתר בתחומי הרווחה, הבריאות, החינוך, התעסוקה והדיוור. הסיוע יכול שיכלול מתן מידע לנוקק על זכויותיו וליווי של הנוקק במיצוי זכויותיו מול הגורמים המוסמכים לכך, ובכלל זה מעקב אחר מיצוי הזכויות, והכול בהתאם לכללים שיקבע שר העבודה, הרווחה והשירותים

יוזמים: חברי הכנסת יואל חסון, מאיר כהן, אלי אלאלוף, יאיר לפיד, יעקב פרי, קארין אלהרר, יואל רזבוזוב, מיקי לוי, יעל גרמן, חיים ילין, אילן גילאון, יוסי יונה, דב חנין, יעקב מרגל, רועי פולקמן, עליזה לביא, איציק שמולי, אורי מקלב, עמר בר-לב

⁴ ס"ח התש"ך, עמ' 52; התשע"ד, עמ' 295.

⁵ ס"ח התשכ"ג, עמ' 136; התשע"ז, עמ' 665.

⁶ ס"ח התשל"ב, עמ' 95; התשע"ז, עמ' 1060.

⁷ ס"ח התשל"ג, עמ' 329; התשע"ב, עמ' 611.

⁸ ס"ח התשמ"א, עמ' 30; התשע"ז, עמ' 533.

⁹ ס"ח התשנ"א, עמ' 138; התשע"ז, עמ' 431.

¹⁰ ס"ח התשנ"ב, עמ' 147; התשע"ד, עמ' 555.

¹¹ ס"ח התשע"ג, עמ' 34; התשע"ז, עמ' 1009.

הצעת חוק העיסוק באופטומטריה (תיקון מס' 3) (מסירת תוצאות בדיקת ראייה ומרשם), התשע"ח-2017*

1. הוספת סעיף 8א .1 בחוק העיסוק באופטומטריה, התשנ"א-1991, אחרי סעיף 8 יבוא:
- "מסירת תוצאות
בדיקה ומרשם
8א. אופטומטראי שערך למטופל בדיקת ראייה ימסור לו בסיום
הבדיקה את תוצאותיה ואת המרשם להתאמת משקפיים או
עדשות מגע, לפי העניין."

ד ב ר י ה ס ב ר

נמסרות למטופלים, הם נאלצים לשוב ולקנות משקפיים או עדשות מגע בחנות שבה נערכה להם בדיקת הראייה, או להיבדק שוב בחנות אחרת. לפיכך, מוצע לחייב אופטומטראי שערך למטופל בדיקת ראייה, בין שהוא עובד ברשת או בחנות לממכר מוצרי אופטיקה או נותן לה שירותים, ובין שהוא אופטומטראי עצמאי, למסור למטופל בסיום הבדיקה את תוצאותיה ואת המרשם להתאמת המשקפיים או עדשות המגע. יובהר כי אין בהצעת החוק כדי לגרוע מההוראות הכלליות החלות על רשומה רפואית מכוח חוק זכויות החולה.

חוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996 (להלן - חוק זכויות החולה), קובע כי מטפל הוא בין היתר כל בעל מקצוע שהמנהל הכללי של משרד הבריאות הכיר בו בהודעה ברשומות כמטפל בשירותי הבריאות. מכוח הסמכה זו הכיר המנהל הכללי של משרד הבריאות במי שעוסק באופטומטריה כמטפל. לפיכך, תוצאות בדיקת הראייה שאופטומטראי עורך הן רשומה רפואית שהוראות חוק זכויות החולה חלות עליה, ובין היתר ההוראה שלפיה מטופל זכאי לקבל מהמטפל מידע מהרשומה הרפואית. ואולם, כיוון שלעיתים תוצאות בדיקות ראייה אינן

יוזמים: חברי הכנסת יעקב אשר, משה גפני, אורי מקלב

* הצעת חוק מס' 3968/20/פ (מספר פנימי: 2010440); הועברה לוועדה ביום כ"ד בתמוז התשע"ז (18 ביולי 2017).
1 ס"ח התשנ"א, עמ' 191; התשס"ה, עמ' 744.